

Sediul social: Str. Zmeica, nr. 12, sector 4, București
tel. 0728.673.673
contact@asociatiaprovita.ro
www.asociatiaprovita.ro | www.potisalvaoviata.ro

București, 12 iunie 2024

Ref.: *Măsuri pentru îmbunătățirea cadrului normativ privind condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist.*

Doamnă/domnule deputat/senator,

Organizația noastră, care deține o experiență de 20 de ani în activitatea social-umanitară precum și în relația cu autoritățile publice din domeniul familiei și protecției copilului, vă aduce în atenție unele propuneri de modificare a cadrului normativ privind condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist.

Vă adresăm rugămintea respectuoasă ca, organizând inclusiv o consultare cu organizațiile profesionale din domeniu, să susțineți aceste propuneri.

Cu deosebită considerație,

Bogdan Stanciu
Președinte

PROPUNERE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A CADRULUI NORMATIV PRIVIND CONDIȚIILE DE OBȚINERE A ATESTATULUI, PROCEDURILE DE ATESTARE ȘI STATUTUL ASISTENTULUI MATERNAL PROFESIONIST

1. Descrierea situației actuale

Politicile publice ce vizează familiile trebuie să aibă în vedere tendințele demografice, procesele de migrație internă și internațională, realitățile de pe piața muncii din România și din UE, precum și sustenabilitatea sistemelor de protecție socială. Aceste procese și tendințe indică în mod clar că îmbătrânirea societății românești amenință sustenabilitatea pe termen mediu a sistemelor de asistență socială din România.

Prin urmare, susținerea familiilor trebuie să devină un obiectiv național și o prioritate pentru guvern. Statul trebuie să-și asume un rol cât mai mare în sprijinirea tinerilor, pentru ca aceștia să poată face față provocărilor financiare, sociale și psihice pe care le presupune întemeierea unei familii și creșterea copiilor.

Una din marile provocări ale părinților este lipsa serviciilor de îngrijire și supraveghere a copiilor în perioada în care aceștia își îndeplinesc responsabilitățile profesionale. De la lipsa aproape totală a creșelor, la un sistem educațional ce nu oferă servicii cu program prelungit, copiii din clasele primare fiind liberi de la mijlocul zilei, părinții au de înfruntat mai bine de un deceniu problema supravegherii propriilor copii, aspect ce influențează mult decizia viitorilor părinți cu privire la numărul de copii și la momentul nașterii acestora.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în 2021, numărul de copii, în funcție de categoria de vârstă se prezintă astfel:

	0-2 ani	3-15 ani	16-17 ani
Total grupă	598.989	2.845.050	452.904
Procent în total populație	2.72%	12.90%	2.05%

Deși se încearcă luarea de măsuri, de multe ori implementarea durează extrem de mult sau nu mai ajung să fie puse în practică, motiv pentru care propunem o soluție ce se pliază pe ceea ce există deja astfel că implementarea acesteia se va putea face din momentul intrării în vigoare a acestei propuneri: *asistenții maternali să poată asigura și serviciile de îngrijire și supraveghere a copilului cu vârsta cuprinsă între 0 și 16 ani pe timpul zilei.*

2. Schimbări preconizate

Potrivit Programului de guvernare 2021-2024, „susținerea familiilor trebuie să devină un obiectiv național” motiv pentru care „statul trebuie să-și asume un rol cât mai mare în sprijinirea tinerilor, pentru ca aceștia să poată face față provocărilor financiare, sociale și psihice pe care le presupune întemeierea unei familii și creșterea copiilor.”

Printre măsurile concrete, regăsim în același program de guvernare:

*** construirea de creșe în toate comunitățile în care există cerere semnificativă,** precum și sprijinirea Ministerului Finanțelor Publice și a autorităților locale din marile aglomerări urbane pentru amenajarea de creșe în incinta clădirilor de birouri, ca o măsură activă de stimulare a reîntoarcerii la serviciu înainte de expirarea perioadei de 2 ani și implicit, de creștere a natalității;

***extinderea programelor de tip școală după școală (after school).**

Ambele, de dorit și cu efecte benefice, presupun cheltuieli semnificative de la bugetul de stat (construirea unei singure creșe costă aproximativ 1 milion de euro), precum și o perioadă extinsă de timp pentru punerea în aplicare, astfel că prezentul rămâne în continuare neacoperit. Propunerea de față reprezintă o alternativă pentru cele două măsuri ce poate fi pusă în practică extrem de repede și cu cheltuieli mici.

Având în vedere că un asistent maternal are deja pregătire în îngrijirea și supravegherea copiilor dar și nevoia de servicii de îngrijire și supraveghere a copilului, lărgirea ariei serviciilor pe care le pot oferi specialiștii a căror profesie este deja reglementată prin lege este o măsură eficientă și oportună, cu aplicare rapidă.

Avantajul pentru părinți este posibilitatea de a se întoarce mai repede la serviciu în condițiile în care au siguranța acordării îngrijirii copilului de către un profesionist. În plus, asistentul maternal poate acoperi perioada de un an (între 2 și 3 ani ai copilului) care reprezintă o adevărată provocare pentru părinți, deoarece concediul pentru creșterea copilului se termină, iar la grădiniță copiii pot fi înscriși începând cu 3 ani, iar locurile în creșe sunt în continuare insuficiente.

Pentru angajatori, o măsură prin care angajatul se întoarce mai repede la serviciu nu poate fi decât benefică, așa cum este, de altfel și pentru bugetul de stat, din rațiuni evidente.

Fiind un program alternativ creșelor și grădinițelor de stat precum și programului de tip „școală după școală” în ceea ce privește îngrijirea și supravegherea copilului, **plata serviciului va fi asigurată de stat prin oferirea unei indemnizații în cunatum egal cu valoarea indicelui de referință social.** Părintele beneficiază de un serviciu de îngrijire subvenționat de stat, asistentul maternal beneficiază de venituri în plus pentru un serviciu pe care-l poate presta

deja, dar pentru care va avea și cadrul legislativ să poată acționa, iar statul rezolvă rapid și fără costuri de amploare una din problemele de extremă actualitate și amploare: supravegherea copiilor.

Asistentul maternal nu-și va pierde funcția de bază aceea de a acorda îngrijirea și educarea, necesare dezvoltării armonioase a copiilor pe care îi primește în plasament sau în încredințare, serviciile de îngrijire și supraveghere pe timpul zilei fiind suplimentare și *conditionate de îndeplinirea sarcinilor de bază*. Numărul maxim de copii din grija asistentului maternal este gândit în așa fel încât să lase posibilitatea acestuia să facă față situațiilor neprevăzute, în care un copil trebuie primit în sistem de urgență. Întâietate vor avea mereu copiii din sistem.

De asemenea, plata pentru serviciile acordate pe timpul zilei nu va ajunge să fie mai atrăgătoare decât cea pentru serviciile de bază de îngrijire a copiilor aflați în grija statului, însă, în același timp, faptul că un asistent maternal are și această posibilitate poate duce la *o creștere a calității serviciilor oferite*, cât și la *o revigoare a profesiei* prin creșterea numărului celor ce doresc să intre în această profesie.

Pentru ca părinții să poată accesa serviciile unui asistent maternal cât mai potrivit nevoilor familiei lor, asistenții maternali vor fi înscrși în Registrul național al asistenților maternali, realizat și administrat de D.G.A.S.P.C., accesibil public online, cu zona în care activează, precum și cu numărul de copii de care se ocupă.

3. Impact legislativ

Având ca suport art. 67 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011 care prevede că „Măsurile de asistență socială pentru familie nu sunt acordate pentru compensarea sarcinilor specifice acesteia, ci ca forme de sprijin destinate, în principal, menținerii copilului în familie și depășirii unei situații de dificultate, reconcilierii vieții de familie cu viața profesională, încurajării ocupării pe piața muncii” oferirea posibilității pentru asistenții maternali de a acorda îngrijire pe timpul zilei completează cadrul legislativ actual.

Propunerea de față este o consecință directă a direcțiilor naționale prevăzute în Programul de guvernare 2021-2024 care în ceea ce privește familia în România prevede că „Statul trebuie să-și asume un rol important în sprijinirea tinerilor, pentru ca aceștia să poată face față provocărilor financiare și sociale pe care le presupune întemeierea unei familii și creșterea copiilor, **prin măsuri concrete care să ofere ajutor real familiilor** și să conducă la creșterea ratei natalității”.

Adoptarea unei legislații care să reglementeze serviciile de îngrijire ale copiilor pe timpul zilei de către specialiști a căror profesie este deja reglementată în legislația națională este susținută și de obligațiile asumate de România prin ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului, una dintre aceste obligații presupunând și *necesitatea ca România să ia toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura copiilor ai căror părinți muncesc dreptul de a beneficia de servicii de îngrijire*, potrivit dispozițiilor art. 18.3.

4. Impact macro-economic

Propunerea legislativă asigură *serviciile necesare familiilor active, cu venituri medii sau mici, precum și familiilor monoparentale*, care nu au altă soluție pentru supravegherea și îngrijirea copiilor pe timpul zilei, generând, totodată, efecte favorabile în rândul asistentilor maternali profesioniști.

Prin crearea acestei posibilități se reduce presiunea asupra statului cu privire la numărul de creșe, în special, și grădinițe ce trebuie construite în următorii ani, precum și a găsirii de spații pentru programele de tip „școala după școală”.

Impactul asupra bugetului de stat...?

5. Impact social

Soluția legislativă preconizată oferă părinților o soluție pentru supravegherea copiilor lor de personal calificat și atestat fără a le fi afectat bugetul familial, lucru ce apreciem că va duce la încurajarea natalității.

Numărul de beneficiari...?

Propunerea legislativă de față aduce efecte benefice și în ceea ce privește asistenții maternali. Conform datelor centralizate de la nivelul Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) la data de 31.03.2019 erau angajați în baza atestatului 11.218 asistenți maternali, prea puțini pentru numărul de copii aflați în sistemul de protecție. Astfel, în 2019, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții – ANPDCA – a lansat programul *TEAM-UP: Progres în calitatea îngrijirii alternative a copiilor* în valoare de 2,6 miliarde lei. Prin intermediul proiectului, se urmărește ca, până la sfârșitul anului 2023, actuala rețea de asistență maternală la nivel de țară să fie extinsă cu aproximativ 4000 de persoane și 15000 de asistenți maternali din sistem să beneficieze și de formare profesională continuă. Este evident că sistemul de asistență maternală din România are nevoie urgentă de angajați și pentru aceasta este nevoie ca profesia să devină mai atrăgătoare.

Prin măsurile preconizate în soluția legislativă prezentată se dorește încurajarea asistenților maternali de a ramane în sistem și atragerea de noi profesioniști oferindu-se posibilitatea acestora de a-și crește veniturile care în prezent sunt extrem de neatractive acesta fiind motivul principal pentru care România are mare deficit de asistenți maternali.

Apreciem totodată că propunerea legislativă vine în sprijinul integrării în societate a copiilor proveniți din sistemul de protecție, care au posibilitatea de a interacționa nemijlocit cu copii crescuți în familiile lor naturale (biologice). Prin socializarea și crearea de relații, se vor reduce discrepanțele și prejudecățile, va fi diminuată marginalizarea copiilor instituționalizați.

6. Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normative

.....

Document actualizat 12 iunie 2024

LEGE

pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 679/2003 privind condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. - Hotărârea Guvernului nr. 679/2003 privind condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 23 iunie 2003, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, după alineatul 1 se introduc două noi alineate, alin. (2) și (3), cu următorul cuprins:

(2) Asistentul maternal profesionist care se află în executarea contractului individual de muncă poate asigura servicii de îngrijire a copilului cu vârsta cuprinsă între 0 și 16 ani pe timpul zilei.

(3) Asistentul maternal profesionist poate oferi simultan servicii de îngrijire pentru maxim 3 copii cu vârsta de până la 2 ani sau 5 copii cu vârsta peste 2 ani. Copiii proprii minori, precum și copiii primiți în plasament și încredințare sunt incluși în aceste limite.

2. La articolul 9, după alineatul 1 se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

(1¹) Pentru fiecare copil pentru care asistentul maternal profesionist asigură serviciile de îngrijire prevăzute la art. 1, alin. (2) acesta încheie o convenție cu părintele sau reprezentantul legal al copilului, care constituie anexa la contractul individual de muncă încheiat cu angajatorul.

3. La articolul 9, alin. (2) se modifică și va avea următorul conținut:

(2) Convenția se încheie cu acordul scris al soțului sau, după caz, al soției asistentului maternal profesionist și se notifica comisiei pentru protecția copilului care a hotărât plasamentul sau încredințarea copilului sau, pentru situația prevăzută la art. 1 alin.(2), serviciului public specializat pentru protecția copilului sau organismului privat autorizat care are obligația supravegherii și sprijinirii activității desfășurate de asistenții maternali profesioniști.

4. La articolul 9, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

(4) Convenția prevăzută la alin. (1¹) cuprinde informații referitoare la copil: identitatea, originea etnică și religioasă, situația sa personală, familială, socială și medicală, nevoile sale speciale, precum și drepturile și obligațiile specifice ale părinților.

5. La articolul 10, după alineatul 1 se introduc trei noi alineate, alin. (1¹) – (1³), cu următorul cuprins:

(1¹) Asistentul maternal profesionist are următoarele obligații privind copiii pentru care asigură serviciile de îngrijire pe timpul zilei prevăzute la art. 1 alin. (2):

a) să asigure îngrijirea și supravegherea copiilor, în vederea asigurării unei dezvoltări armonioase fizice, psihice, intelectuale și afective a acestora;

b) să asigure supravegherea stării de sănătate și de igienă a copiilor și acordă primul ajutor și îngrijirile medicale necesare în caz de îmbolnăvire, până la momentul preluării copiilor de părinți sau reprezentantul legal ori al internării într-o unitate medicală, după caz;

c) să colaboreze cu familiile copiilor și realizează o relație de parteneriat activ cu părinții sau reprezentanțul legal în respectarea interesului copilului;

d) să păstreze confidențialitatea informațiilor pe care le primește cu privire la copii.

(1²) Pentru serviciile oferite prevăzute la art. 1 alin. (2), asistentul maternal profesionist are dreptul la o indemnizație lunară al cărei cuantum este egal cu valoarea indicatorului social de referință.

(1³) Părintele sau reprezentantul legal al copilului are obligația de a asigura mesele zilnice ale copilului, fie prin asigurarea unui pachet zilnic de hrană, fie printr-un serviciu de catering, al cărui cost se acoperă de către acesta.

Art. II. - Hotărârea Guvernului nr. 679/2003 privind condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 23 iunie 2003, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.